

การสร้างเครื่องมือเพื่อการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน ภายใต้รูปแบบ
การเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response
Training (PRT) สำหรับเด็กออทิสติก อายุ 6 - 12 ปี
The Development of Enhancing Social Skills in School
under A Model for Enhancing Social Skills in School
Using Pivotal Response Training (PRT) for The Children Aged
6 - 12 Years with Autism

พัชรีวรรณ คุณชื่น*

patchreewan.swu@gmail.com

ดารณี ตักดีศิริผล**

ไพฑูรย์ โพธิสาร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อสร้างเครื่องมือของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) สำหรับเด็กออทิสติก และ 2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) สำหรับเด็กออทิสติก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening 2) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก และ 3) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การทำงานกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างน้อย 5 ปี โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน เครื่องมือนี้พัฒนาขึ้นโดยการบูรณาการจากการศึกษา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก ทักษะทางสังคมในโรงเรียน และกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับวิธีการสอน การวิจัยนี้ศึกษาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้ดัชนีสอดคล้อง IOC ศึกษาด้านความเชื่อมั่น โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต (RAI : Rate Agreement Indexs) ของเบอร์รี่ – สต็อกและคณณะ (Burry, Stock & Clissom) และศึกษาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient = r_x)

*นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

***อาจารย์พิเศษภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง .80 ถึง 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมิน เท่ากับ .97 2) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง .80 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต (RAI) = .81 และ 3) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) ทักษะการทำงานเป็นทีม/การทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 3) ทักษะการปรับตัว จำนวน 15 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ดังนั้นเครื่องมือนี้มีความตรงและความเชื่อมั่นเพียงพอที่จะสามารถใช้ในการเป็นเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกได้

คำสำคัญ : เด็กออทิสติก ทักษะทางสังคมในโรงเรียน กระบวนการ Pivotal Response Training (PRT)

Abstract

The aims of this research were 1) to develop tools for enhancing social skills in school according to Pivotal Response Training (PRT) for autistic children, and 2) to develop the quality of the tools for enhancing social skills in school according to Pivotal Response Training (PRT) for autistic children. The research instruments included: 1) High-Functioning Autism Spectrum Screening Assessment., 2) school social skills test for autistic children, and 3) activity plans for social skills development. The samples consisted of document research 5 experts who were selected by purposive sampling with at least five years of experience with special needs children. The tools were developed by integrating the study of research and documents related to autistic children, social skills in school, Pivotal Response Training (PRT), and the methods of teaching and assessment for high-functioning autism. The research also investigated the quality of construct validity by using the IOC (Index of Item Objective Congruence) to study the test reliability, using RAI (Rate Agreement Index) of Burry, Stock and Clissom, and investigating Pearson's Product Moment Correlation Coefficient (r_{xy}). The results of the research can be summarized in 3 parts. First, High-Functioning Autism Spectrum Screening Assessment had IOC with the value of 1.00 and correlation coefficient had the value 0.97. Second, the assessment of school social skills in autistic children had IOC between 0.80 to 1.00 and RAI with the value of 0.81. Third, activity plans for social skills development consisting of communication and human relation skills, teamwork and collaboration skill, and adjustment skill with 15 activity plans had IOC with the value of 1.00. Therefore, the tools had sufficient validity and reliability developing social skills of autistic children in schools.

Keywords : Autistic Children, Social Skills, Pivotal Response Training (PRT)

บทนำ

เด็กออทิสติกจัดอยู่ในกลุ่มความผิดปกติของคลื่นความถี่ของออทิสติกมีผลต่ออาการ 3 อาการแตกต่างกันของเด็ก คือ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสื่อสาร พฤติกรรมและความสนใจซึ่งเด็กออทิสติกแต่ละคนจะมีลักษณะแตกต่างกัน และความรุนแรงก็แตกต่างกันไปตั้งแต่น้อยไปจนถึงขั้นรุนแรง เช่น ตั้งแต่พูดไม่ได้เลยไปจนถึงพูดมากไม่หยุด หรือมีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ช่วยตัวเองไม่ได้ไปจนถึงเรียนเก่งจนสามารถเรียนจบปริญญาเอกได้ จึงได้มีการแยกระดับอาการของกลุ่มเด็กออทิสติกออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (Sturme, P. & Sevin, J., 1994) 1) ระดับเล็กน้อย (Atypical group) ลักษณะของภาวะออทิสซึมมีเพียงเล็กน้อยและมีระดับสติปัญญาสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งคนปกติมีระดับสติปัญญา (I.Q) เฉลี่ยระหว่าง 91 – 110 ปกติ 2) ระดับปานกลาง (Mildly autistic group) หรือบางครั้งเรียกว่ากลุ่มออทิสติกความสามารถสูง (High – Functioning autism) มีระดับสติปัญญาปกติหรือสูงกว่าปกติ มีพัฒนาการทางภาษาดี แต่ยังคงมีความบกพร่องในทักษะด้านสังคม การรับรู้อารมณ์และความรู้สึก มีความสามารถพิเศษในสิ่งที่ตนเองสนใจ และมีความสามารถเฉพาะทางในบางด้าน 3) ระดับปานกลาง (Moderately autistic group) มีความล่าช้าในพัฒนาการด้านภาษา การสื่อสาร ทักษะทางสังคม การเรียนรู้ รวมทั้งด้านการช่วยเหลือตนเองซึ่งต้องมีคนคอยช่วยเหลือชี้แนะสามารถฝึกอาชีพและประกอบอาชีพได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ 4) ระดับรุนแรง (Severely autistic group) มีพัฒนาการล่าช้าเกือบทุกด้าน แยกตัวทางสังคมไม่เข้ากลุ่ม ไม่มีทักษะในการพูดการสื่อสาร และอาจเกิดร่วมกับภาวะอื่น เช่น บกพร่องทางสติปัญญา รวมทั้งมีปัญหา

พฤติกรรมที่รุนแรง แต่อุปสรรคที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กออทิสติกคือ การขาดความเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนวัยเดียวกัน (Green, 2001) ส่งผลให้ขาดเพื่อน มีปัญหาในการปรับตัวก่อให้เกิดความขัดแย้ง และปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นการพัฒนาทักษะทางสังคมให้แก่เด็กออทิสติกจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องช่วยเหลือก่อนการพัฒนาทักษะทางวิชาการ เพราะทักษะทางสังคมเป็นทักษะที่สร้างความมั่นใจ และสร้างให้เห็นคุณค่าของตัวเองตามหลักพัฒนาการทางสังคม พัฒนาการทางด้านทักษะทางสังคมนั้นจะเริ่มตั้งแต่วัยเด็กตอนต้น แต่วัยที่สำคัญในการพัฒนาด้านทักษะทางสังคม คือเด็กวัยประถมศึกษาวัยนี้อยู่ในช่วงอายุ 6-12 ปี การสอนทักษะทางสังคมให้แก่เด็กออทิสติกจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาเด็กออทิสติกให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ส่งผลให้เด็กออทิสติกเป็นที่ยอมรับและดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข การสอนทักษะทางสังคมจะได้ผลดีมากที่สุดถ้าเริ่มต้นให้เหมาะสมตามอายุและต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการสอนทักษะทางสังคมที่เหมาะสมควรมีลักษณะการสอนอย่างเป็นขั้นตอน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับในสถานการณ์ต่างๆ อีกทั้งต้องอาศัยวิธีการสอนที่ผสมผสานหลายวิธีเข้าด้วยกันเพื่อให้เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติกแต่ละคน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างเครื่องมือของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) สำหรับเด็กออทิสติก ประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน 2) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก และ 3) แบบ

ประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดยใช้ดัชนีสอดคล้อง IOC 2) เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยสูตรการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีลำดับขั้นตอนในการวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) สำหรับเด็กออทิสติกดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างน้อย 5 ปี ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างน้อย 5 ปี ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 5 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขั้นตอนในสร้างเครื่องมือของรูปแบบการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) สำหรับเด็กออทิสติกดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างเครื่องมือเพื่อการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกเป็นการรวบรวมจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังนี้

1) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก ได้วิเคราะห์ รูปแบบของแบบวัดพฤติกรรมทักษะทางสังคมในโรงเรียนที่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกจากเอกสารต่างๆ ที่เป็นแหล่งที่มา ดังนี้ แบบประเมินทักษะทางสังคม ประกอบด้วย แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ) เป็นแบบประเมินของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) แบบประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียน (Social Skills for School and Community) แบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก (Autism Social Skills Profile) (Bellini, Scott. 2006; กรมสุขภาพจิต. 2545)

2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติกได้ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกโดยการสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะทางสังคมโดยนำแนวคิดขององค์การอนามัยโลก (WHO) กรมสุขภาพจิต กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาการทางสังคมของเด็กปกติ และเด็กออทิสติกอายุระหว่าง 6 - 12 ปี มีจำนวน 3 ทักษะได้แก่ 1) การสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) การทำงานเป็นทีม/การทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 3) การปรับตัว นอกจากสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะทางสังคมทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับเด็กออทิสติก แล้วยังได้ทำการศึกษากระบวนการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น Pivotal Response Training (PRT) ของ ไคเจล,แอล เค;

แคมมาราธา, เอช เอ็ม; วาลเดซ-เมนซากา, เอ็ม; และ โคเจล, อาร์ แอล (Koegel, L. K.; Camarata, S. M.; Valdez-Menchaca, M.; & Koegel, R. L., 1998); สไตน์เนอร์, มอสแมน เอ; แกลงยู, กรีม, คลีน เอ และ ชาวสกา, เค (Steiner Mossman, A.; Gengoux, G.; Klin, A.; & Chawarska, K., 2013, pp.224 – 226) และกระบวนการ แนวคิด เทคนิควิธีการสอนที่จะนำมาใช้สอนทักษะทางสังคม เพื่อให้เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติกแต่ละคน

3) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening ได้ศึกษาจากเอกสารต่างๆ แนวการสร้างแบบประเมินจากแบบประเมิน The questionnaire used here is the High-Functioning Autism Spectrum Screening Questionnaire (ASSQ) for children 7-16 (Stephen Ehlers, Christopher, Gillberg, & Lorna Wing, 1999). และแบบประเมิน Sohn Grayson Rating Scale for Asperger's Syndrome and High-Functioning Pervasive Developmental Disorder (Alan Sohn & Cathy Grayson, 2005) นำมาปรับปรุงใช้กับเด็กออทิสติกที่มีความสามารถสูงในประเทศไทย

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การทำงานกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างน้อย 5 ปี ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

ขั้นตอนการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก 2)

แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก และ 3) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

ขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก ออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

1. แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้ององค์ประกอบของทักษะทางสังคม พัฒนาการทางสังคมการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก และวิธีการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก รวมทั้งศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทักษะทางสังคม การสังเกต และการบันทึกพฤติกรรมสำหรับเด็กออทิสติก โดยคำนึงถึงทักษะพื้นฐานทางสังคมที่สำคัญและจำเป็นสำหรับทุกเพศทุกวัยได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง การทำงานร่วมกันเป็นทีม 2) ความสามารถในการเข้าใจถึงสถานการณ์ที่หลากหลายกฎกติกาต่างๆ ในสังคม 3) ความสามารถในการรู้จักผู้อื่น และการคิดคำนึงถึงคนรอบข้างอย่างเข้าอกเข้าใจซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางสังคมของหน่วยงานต่างๆ ที่พบว่าแต่ละหน่วยงานได้มีการนำเสนอแนวคิดและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะทักษะทางสังคมไว้แตกต่างกัน รวมทั้งพัฒนาการทางสังคมของเด็กปกติและเด็กออทิสติก จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก อายุระหว่าง 6 - 12 ปี พบว่า เด็กออทิสติกควรได้รับการเสริมสร้างทักษะทางสังคมโดยพิจารณาเลือกตัวแปรที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นและเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับเด็กออทิสติกอายุระหว่าง 6 - 12 ปี มีจำนวน 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น

ประกอบด้วย 3 ด้าน 2) ทักษะการทำงานเป็นทีมประกอบด้วย 3 ด้าน และ 3) ทักษะการปรับตัว ประกอบด้วย 3 ด้าน โดยสร้างข้อรายการประเมินจำนวน 45 รายการ เป็นแบบประเมินแบบสังเกตที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ แต่ละระดับมีคะแนนแตกต่างกันตั้งแต่ 0 -2 ตามลำดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ คะแนน 0 หมายถึง เด็กไม่สามารถทำได้ คะแนน 1 หมายถึง เด็กสามารถทำได้แต่เพื่อนต้องช่วย และ 2 หมายถึง เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเองทั้งหมด และนำมาสร้างแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียน

2. แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน และลักษณะการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก ศึกษาแนวคิดกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) และสังเคราะห์วิธีการสอนที่เหมาะสมมาผสมผสานในการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก ศึกษาการสร้างและพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน เพื่อให้ได้รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนที่เหมาะสม นอกจากนี้ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะทางสังคมในโรงเรียนของเด็กออทิสติก โดยนำแนวคิดขององค์การอนามัยโลก (WHO) กรมสุขภาพจิต กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาการทางสังคมของเด็กปกติและเด็กออทิสติก เพื่อให้ได้โครงสร้างของแผนฯ และนำมาสร้างแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก ตามโครงสร้างและองค์ประกอบที่กำหนด ทั้งหมด จำนวน 15 แผน

3. แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening ศึกษาแนวการสร้างแบบประเมินแอสเพอร์เกอร์ ออทิสติกที่มีความสามารถสูงและความบกพร่องของพัฒนาการแบบรอบด้าน (Grayson Rating Scale for Asperger's Syndrome and High

- Functioning Pervasive Developmental Disorder) และแบบประเมินออทิสติกความสามารถสูง (The questionnaire used here is the High-Functioning Autism Spectrum Screening Questionnaire : ASSQ) โดยผู้วิจัยได้นำแบบประเมินทั้ง 2 แบบ มาสร้างเป็นแบบประเมินสำหรับเด็กออทิสติกความสามารถสูงใช้ประเมินเด็กออทิสติกอายุระหว่าง 6 - 16 ปีแบบประเมินนี้ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จำนวน 14 ข้อ 2) ด้านพฤติกรรมจำกัดและพฤติกรรมที่เกิดซ้ำๆ จำนวน 12 ข้อ 3) ด้านการสื่อสารและภาษา จำนวน 21 ข้อ 4) ด้านประสาทสัมผัส จำนวน 5 ข้อ 5) ด้านการเคลื่อนไหวและอาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 ข้อ

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็ก ออทิสติก

1) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

1.1 การหาความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) นำแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และเนื้อหาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความและลักษณะพฤติกรรม คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป (Rovinelli & Hambleton, 1977, pp. 49-60) และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อศึกษาความเหมาะสม แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก ฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ กับเด็กปกติ ได้แก่ เด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์จำนวน 6 คน โดยใช้ผู้สังเกตพร้อมกันจำนวน 2 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบประเมิน 1.3 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเพื่อเสริมสร้าง

ทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต RAI (Rate Agreement Index) ให้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต RAI (Rate Agreement Index) 0.7 ขึ้นไป

2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

2.1 การหาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติกนำแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติกที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ของโครงสร้างและเนื้อหาโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence :IOC) ระหว่างข้อความและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีเท่ากับหรือค่ามากกว่า 0.5 ขึ้น (Rovinelli & Hambleton. 1977, pp.49-60) และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อศึกษาความเหมาะสม นำแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก ฉบับปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 3 แผน คือ 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน : ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน : ทักษะการทำงานเป็นทีม/การทำงานร่วมกับผู้อื่น 3) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน : ทักษะการปรับตัว ไปทดลองใช้ กับเด็กออทิสติกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และขาดทักษะทางสังคม จำนวน 3 คน เพื่อดูความเหมาะสมของขั้นตอนการจัดกิจกรรม เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

2.3 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC

3) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

3.1 การหาความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) นำแบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และเนื้อหาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความและลักษณะพฤติกรรมคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป (Rovinelli and Hambleton. 1977, pp.49-60) และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.2 การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อศึกษาความเหมาะสม แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening ฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้ปกครอง และคุณครูประเมินเด็กออทิสติก 22 คน และนำแบบประเมิน The questionnaire used here is the High-Functioning Autism Spectrum Screening Questionnaire (ASSQ) ของ Stephen Ehlers ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตรฐานไปให้คุณครูและผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเดิมที่ทำแบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อหาคุณภาพของแบบประเมิน

3.3 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเพื่อประเมินเด็กออทิสติกความสามารถสูงโดยพิจารณาจากการหาความสัมพันธ์ระหว่างแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับแบบประเมินออทิสติกมาตรฐานหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมิน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 การสร้างเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

1) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก ศึกษา คันทัวร์ และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกองค์ประกอบของทักษะทางสังคม พัฒนาการทางสังคมการเสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับเด็กออทิสติก วิธีการเสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับเด็กออทิสติก การประเมินทักษะทางสังคมสำหรับเด็กออทิสติกและพฤติกรรมทักษะทางสังคม การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมสำหรับเด็กออทิสติกในประเทศและต่างประเทศ

2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก ศึกษา คันทัวร์ และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนอีกทั้งทำการศึกษาระบบการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบการที่มีหลักการ ส่งเสริมพฤติกรรมไปสู่การเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก วิธีการสอนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนและการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมเด็กออทิสติก และสังเคราะห์แนวคิดหลักของการสอนทักษะทางสังคมกำหนดเป็นโปรแกรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมโดยร่วมกับวิธี การสอน

3) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening ศึกษา คันทัวร์ และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมินออทิสติกความสามารถสูงอีกทั้งทำการศึกษาระบบการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับลักษณะเด็กออทิสติกที่มีความสามารถสูงและสังเคราะห์แนวคิดหลักของแบบประเมิน The questionnaire used here is the High - Functioning Autism Spectrum Screening Questionnaire (ASSQ) for children 7-16 (Stephen Ehlers, Christopher, Gillberg, & Lorna Wing, 1999) และ แบบประเมิน Sohn Grayson Rating Scale for Asperger's Syndrome

and High-Functioning Pervasive Developmental Disorder (Alan Sohn & Cathy Grayson, 2005) กำหนดเป็นแบบประเมินออทิสติกความสามารถสูง

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

1) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

การหาความเที่ยงตรงพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมของโครงสร้างและเนื้อหา เก็บรวบรวมข้อมูล โดยติดต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อส่งแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก ให้พิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของโครงสร้างและเนื้อหา และนำไปตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยมีการติดต่อบริษัททางโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ เพื่อกำหนดวันเวลาในการนำแบบประเมินไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนจำนวน 6 คน

2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

การหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา เก็บรวบรวมข้อมูล โดยติดต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการดูแลเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อส่งแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกให้พิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของโครงสร้างและเนื้อหา และนำแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกทดลองใช้ โดยติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์เพื่อกำหนดวันเวลาในการนำแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน

สำหรับเด็กออทิสติกไปเก็บข้อมูลกับเด็กออทิสติกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

การหาความเที่ยงตรงพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของโครงสร้างและเนื้อหา เก็บรวบรวมข้อมูล โดยติดต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลเด็กออทิสติก ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อส่งแบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening ให้พิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของโครงสร้างและเนื้อหา และนำไปตรวจสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียนพิบูลประชาศรรค์ เพื่อนำแบบประเมินไปให้ครูที่ดูแลเด็กออทิสติก และผู้ปกครองเด็กออทิสติก ทำแบบประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 1 การสร้างเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับออทิสติก

1) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาและองค์ประกอบของทักษะสังคมพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับเด็กออทิสติกอายุระหว่าง 6 - 12 ปี ที่จะนำมาสร้างแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โครงสร้างและรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

3) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาและองค์ประกอบของแบบประเมินออทิสติกความ

สามารถสูง และแบบประเมินแอสเพอร์เกอร์ ที่จะนำมาสร้างเป็นแบบประเมินออทิสติกความสามารถสูง

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเสริมสร้างทักษะทางสังคม

1) แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

1.1 วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต (Inter-Rater Reliability) ด้วยสูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ Burry-Stock, และคนอื่นๆ (Burry - Stock; Cecelia, Chissom; Judith A. & Laurie, Brad S., 1996)

2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

2.1 วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

3) แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

3.1 วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

3.2 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมิน ด้วยสูตรค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

1. แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

1.1 แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกมี 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น จำนวน 13 ข้อ โดยมีทักษะย่อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการรับรู้อารมณ์ 2) ทักษะการปรับตัว จำนวน 13 ข้อ โดยมีทักษะย่อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงออกทางสังคม ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลง และด้านการรอคอย 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม จำนวน 15 ข้อ โดยมีทักษะย่อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทำตามคำแนะนำ และด้านการทำงานกลุ่ม รวมทั้งสิ้นจำนวน 41 ข้อ

1.2 คุณภาพของแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

1.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

1.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกตเท่ากับ .81 โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น จำนวน 13 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .73 2) ทักษะการปรับตัว จำนวน 13 ข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะ โดยมีทักษะย่อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงออกทางสังคม ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลง และด้านการรอคอย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สำหรับค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกตค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .82 3) การทำงานเป็นทีม/การทำงานร่วมกับผู้อื่น จำนวน 15 ข้อ โดยมีทักษะย่อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทำตามคำแนะนำ และด้านการทำงานกลุ่ม เมื่อพิจารณา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สำหรับค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกตค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .79 ภาพรวมค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกตมีค่าดัชนีความสอดคล้องแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกเท่ากับ .81

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องและค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน ของแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น	ค่า IOC	สรุปผล	ค่า RAI	สรุปผล
ด้านที่ 1 การสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น	1.00	ใช้ได้		
ด้านที่ 2 การสื่อสาร	1.00	ใช้ได้	.73	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การรับรู้อารมณ์	1.00	ใช้ได้		
ทักษะการปรับตัว				
ด้านที่ 1 การแสดงออกทางสังคม	1.00	ใช้ได้		
ด้านที่ 2 การปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อตกลง	1.00	ใช้ได้	.82	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การรอคอย	1.00	ใช้ได้		

ทักษะการทำงานเป็นทีม /การทำงานร่วมกับผู้อื่น

ด้านที่ 1 การแบ่งปัน	1.00	ใช้ได้		
ด้านที่ 2 ทำตามคำแนะนำ	1.00	ใช้ได้	.79	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การทำงานกลุ่ม	1.00	ใช้ได้		

2. แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

2.1 แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติกมีโครงสร้างของแผนฯ แบ่งออกเป็น 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) ทักษะการปรับตัว และ 3) การทำงานเป็นทีม/การทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย 15 แผน ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเรื่องราวทางสังคม : ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่นจำนวน 5 แผน 2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเพื่อนช่วยเพื่อน : ทักษะ : การทำงานเป็นทีม /การทำงานร่วมกับผู้อื่น จำนวน 5 แผน และ 3) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเกมการศึกษา ทักษะ : ทักษะการปรับตัว จำนวน 5 แผน

2.2 คุณภาพของ แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็ก ออทิสติก มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของ แผนการจัดกิจกรรม ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเรื่องราวทางสังคม : ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมใน

โรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเพื่อนช่วยเพื่อน : ทักษะ : การทำงานเป็นทีม /การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 3) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเกมการศึกษา ทักษะ : ทักษะการปรับตัว มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ดังนั้นโดยสรุปแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติกมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

3. แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

3.1 แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจำนวน 14 ข้อ 2) ด้านพฤติกรรมจำกัดและพฤติกรรมที่เกิดซ้ำๆ จำนวน 12 ข้อ 3) ด้านการสื่อสารและภาษา จำนวน 21 ข้อ 4) ด้านประสาทสัมผัสจำนวน 5 ข้อ และ 5) ด้านการเคลื่อนไหวและอาการอื่นๆ จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 56 ข้อ

3.2 คุณภาพของแบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

3.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 1.00

3.2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .97

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

ด้าน	ค่า IOC	สรุปผล	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	สรุปผล
1) ด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	1.00	ใช้ได้		
2) ด้านพฤติกรรมจำกัดและพฤติกรรม ที่เกิดซ้ำๆ	1.00	ใช้ได้		
3) ด้านการสื่อสารและภาษา	1.00	ใช้ได้	.97	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
4) ด้านประสาทสัมผัส	1.00	ใช้ได้		
5) ด้านการเคลื่อนไหวและอาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	1.00	ใช้ได้		

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

1.1 ได้แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก เป็นแบบประเมินแบบสังเกตที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ เนื้อหาของรายการประเมิน เป็นการประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียนทั้งหมด 3 ทักษะ มีข้อความรายการประเมินทางด้านทักษะทางสังคมในโรงเรียนที่มีข้อความถามเป็นลักษณะของการประเมินพฤติกรรมเพื่อให้การประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียนมีความครอบคลุม เพื่อสามารถนำไปวางแผนการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเครื่องมือประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียนที่มีความเหมาะสมในการประเมินเด็กที่มีความต้องการพิเศษควรเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อให้เห็นถึงรายละเอียดของพฤติกรรมที่เด็กแสดงออก จากการศึกษาพบว่า แบบประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องกับเอกสารและแบบประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบด้วย แบบประเมิน

พฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire: SDQ) เป็นแบบประเมินของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) แบบประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียน (Social Skills for School and Community) แบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็ก ออทิสติก (Autism Social Skills Profile) (Bellini, Scott, 2006; กรมสุขภาพจิต. 2545) ซึ่งแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก เป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสมที่สามารถประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียน ที่ครูเป็นผู้สังเกตและประเมินพฤติกรรมในแต่ละรายการ

1.2 คุณภาพของแบบประเมินแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

1.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับโรวินเนลลี, อาร์ เจ และแฮมเบิลตัน, อาร์ เค (Rovinelli, R.J. & Hambleton, R.K., 1977, pp.49-60) ที่กล่าวว่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าแบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติกที่สร้างขึ้นสามารถประเมินได้ตรงตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้

1.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกตเท่ากับ .81 ซึ่งแสดงให้เห็น

เห็นว่าแบบประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์มีความเชื่อถือของผู้สังเกตใช้ได้ สามารถไปประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติกได้

2. แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก

2.1 ได้แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก ที่มีโครงสร้างของแผนฯ แบ่งออกเป็น 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) ทักษะการปรับตัว และ 3) การทำงานเป็นทีม/การทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย 15 แผน ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเรื่องราวทางสังคม : ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่นจำนวน 5 แผน 2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเพื่อนช่วยเพื่อน : ทักษะ : การทำงานเป็นทีม /การทำงานร่วมกับผู้อื่น จำนวน 5 แผน และ 3) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนตามกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) ร่วมกับเกมการศึกษา ทักษะ : ทักษะการปรับตัว จำนวน 5 แผนรวมทั้งหมด 15 แผน ซึ่งมีความสอดคล้องกับศึกษาแนวคิดกระบวนการ Pivotal Response Training (PRT) และสังเคราะห์ วิธีการสอนที่เหมาะสมมาผสมผสานในการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก ศึกษาการสร้างและพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน เพื่อให้ได้รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนที่เหมาะสม นอกจากนี้ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะทางสังคมในโรงเรียนของเด็กออทิสติก โดยนำแนวคิดขององค์การอนามัยโลก (WHO) กรมสุขภาพจิต กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาการทางสังคมของเด็กปกติและเด็กออทิสติก เพื่อ

ให้ได้โครงสร้างของแผนฯ และนำมาสร้างแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก ตามโครงสร้างและองค์ประกอบที่กำหนด

2.2 คุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็ก ออทิสติก มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับโรวินลลี, อาร์ เจ และแฮมเบิลตัน, อาร์ เค (Rovinelli,R.J. & Hambleton, R.K., 1977, pp. 49-60) ที่กล่าวว่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับเด็กออทิสติก ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพ และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้

3. แบบประเมิน High-Functioning Autism Spectrum Screening

3.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับโรวินลลี, อาร์ เจ และแฮมเบิลตัน, อาร์ เค (Rovinelli, R.J. & Hambleton, R.K., 1977, pp. 49-60) ที่กล่าวว่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าแบบประเมิน High – Functioning Autism Spectrum Screening ที่สร้างขึ้นสามารถประเมินได้ตรงตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมินมีค่าเท่ากับ .97 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบประเมิน High – Functioning Autism Spectrum Screening ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่มีความสัมพันธ์กันสูงมากของแบบประเมินสามารถนำไปประเมินเด็กออทิสติกที่มีความสามารถสูงได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 แบบวัดทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับนำไปใช้กับเด็กออทิสติก ต้องมีการประชุมกับ

ครูการศึกษาพิเศษที่เป็นผู้ประเมิน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประเมิน และเกณฑ์การประเมินในการให้คะแนนในทุกข้อรายการให้เข้าใจตรงกันอย่างชัดเจนเพื่อการประเมินที่ถูกต้องและเหมาะสม ก่อนที่ครูจะนำแบบประเมินฯ ไปใช้ในการประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียนสำหรับเด็กออทิสติก

1.2 การนำแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน สำหรับนำไปใช้กับเด็กออทิสติก ต้องมีการประชุมกับครูเกี่ยวกับวิธีการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และวิธีการสอนให้เข้าใจตรงกัน เพื่อการนำแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางสังคมในโรงเรียน ไปใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสม

1.3 แบบประเมิน High – Functioning Autism Spectrum Screening ไปใช้ ต้องมีการทำความเข้าใจกับครูที่เป็นผู้ประเมิน เกี่ยวกับวิธีการประเมิน และเกณฑ์การประเมินในการให้คะแนนในทุกข้อรายการให้เข้าใจตรงกันอย่างชัดเจน เพื่อการประเมินที่ถูกต้องและเหมาะสม ก่อนที่ครูจะนำแบบประเมินฯ ไปใช้ในการประเมินเด็กออทิสติกที่มีความสามารถสูง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

แบบประเมิน High – Functioning Autism Spectrum Screening ควรมีการศึกษาในกลุ่มประชากรที่ใหญ่ขึ้นเพราะค่าความแม่นยำที่ได้จะมีความน่าเชื่อถือมากกว่ารวมทั้งการหาจุดตัดคะแนนที่เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติกความสามารถสูงในประเทศไทย เพื่อให้สามารถนำเครื่องมือไปใช้ให้มีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการและคณาจารย์โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ที่อนุเคราะห์การเก็บข้อมูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์พนม เกตุมาน แพทย์หญิงปราณี ปวีณนา ศาสตราจารย์อารี สันหวี ดร.เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย อาจารย์เย็น ธีรพิพัฒน์ชัย ผู้ให้คำปรึกษาด้านแบบประเมินออทิสติกความสามารถสูง และแบบประเมินทักษะทางสังคมในโรงเรียน รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสนา จุลรัตน์ อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา ผู้ให้คำปรึกษาด้านสถิติวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2545). *คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็ก*. นนทบุรี : กรมสุขภาพจิต.
- Alan, Sohn. & Cathy, Grayson. (2005). *Sohn Grayson Rating Scale for Asperger's Syndrome and High-Functioning Pervasive Developmental Disorder*. Parenting Your Asperger Child. New York : Perigee.
- Bellini, Scott. (2006). *Autism Social Skills Profile*. AAPC Publishing.
- Burry – Stock, Judith A., Laurie, Cecelia, Chissom & Brad S. (1996). *Rater Agreement Indexes For Performance Assessment*. Educational and Psychological Measurement. 2 : 251 – 261.
- Ehlers, S ; Gillberg, C & Wing, L. (1999). *A screening questionnaire for Asperger syndrome and other high-functioning autism spectrum disorders in school age children*. Journal of autism and developmental disorders. 29(2), 129-141.

- Green S. (2001). *Social Skill Intervention for children with Autism and Asperger Disorder*. In Autism a Comprehensive Occupational Therapy Approach. Edited by Heather Miller – Kuhaneck. Bethesda : The American Occupational Therapy Association.
- Koegel, L. K., Camarata, S. M., Valdez-Menchaca, M., & Koegel, R. L. (1998). *Setting generalization of question-asking by children with autism*. American Journal on Mental Retardation, 102, 346-357.
- Rovinelli, R.J. & Hambleton, R.K. (1977). *On the Use Content Specialists in the Assessment of Criterion Reference Test Item Validity*. Dutch Journal of Educational Research. 2 : 49-60.
- Steiner Mossman, A., Gengoux, G., Klin, A., & Chawarska, K. (2013). *Pivotal response treatment for infants at-risk for autism spectrum disorders: A pilot study*. Journal of Autism and Developmental Disorders, 43, 91-102.
- Stephen Ehlers, Christopher, Gillberg, & Lorna Wing. (1999). *A screening questionnaire for Asperger syndrome and other high-functioning autism spectrum disorders in school age children*. Journal of autism and developmental disorders. 29(2), 129-141.
- Sturme, P. & Sevin, J. (1994). *The Behavior Problems Inventory : A replication and extension of its psychometric properties*. Journal of Developmental and Physical properties Disabilities, 5, 327 – 336.